

Okul Başarısında Ailenin Rolü

Çocuklarımızın Okul ve sosyal hayattaki başarılarında ve başarısızlıklarında ailenin rolü küçümsenemeyecek bir yer tutmaktadır. Ailenin de huzurunu bozan olaylar arasında, çocukların okuldaki başarısızlığı önemli bir yer tutar. Kişinin başarısı, bazen kendisinin bazen de kendi adına başkalarının izlediği bir sonuçtur. Anne babaların çocuklarının başarısı için sarf ettiği çaba aslında kendi başarıları için bir çırpınıştır. Onları “Adam Etmek”, “Onlara İyi Bir Gelecek Sağlamak” standart anne baba görevi olarak algılanır. Çoğu kez bunları başarmanın sorumluluğu ile yaşarız.

Okulda başarısızlık, kapasite ile başarı arasındaki uygunsuzluktur. Öğrencinin zihinsel gücünün sağlayabileceğinden daha düşük notlar almasıdır. Yapılan araştırmalar, başarısızlığın okulun ilk yıllarında ortaya çıktığını ve ergenlik döneminde de yerleştiğini göstermiştir. Çocuk yetiştirmek mükemmel bir takım çalışmasının sonucudur. Çocuğunuzla eseriniz olarak övünebilirsiniz. Onların bugünkü başarısızlıkları kaderleri değil bir bakıma bizim bireysel ve toplumsal tutumlarımızın sonucudur. Çocuklarımızın okul ve sosyal yaşamdaki başarısızlıklarının sorumlusu “BİZ” den başkası değildir. Çocuğun aile içindeki yeri ve onunla kurulan iletişim biçimi, okul başarısını etkileyen en önemli faktördür. Çocuklar, genellikle anne babanın okul ve eğitim konusundaki duygu ve düşüncelerini kendilerine mâl ederek, okula karşı buna uygun bir tutum geliştirirler.

Öyle ki;

- Eğitime önem veren, öğretmenin çabasına saygı duyan anne baba çocuğunu başarıya yönlendirirken,
- Eğitimsiz de hayatta başarılı olunacağı konusunda övünenler çocuklarının eğitime olan ilgisini azaltıp, okuldan ve eğitimden soğumalarına neden olur ve başarısızlığa iterler.
- Eğitimin önemli olduğuna inanmasına rağmen, okuma ve öğrenmeye ilgi göstermeyen anne baba da okula karşı ilgiyi engeller.
- Evde eğitimsel uyarıların yetersizliği ve ailesinin okuldaki tutumuna karşı olan ilgisizliği çocuğu olumsuz yönde etkiler.
- Çocuklarımızın başarısızlığı aile içi iletişimin düzeyine ilişkin ipuçları verir.

Şöyle ki;

Ailenin beklentisi ile kendisinininki çatıştığında, çocuk açık olarak karşı gelemez ve tepkisini başarısızlıkla verir.

Ailesine olan kızgınlığını ve onların otoritesine olan tepkisini başarısızlıkla ifade eder. Başarılı olan kardeşleri veya arkadaşları ile kıyaslandığında da onlara yetişebilme endişesi ile başarısız olur. Bazen de pasif – agresif duruma geçebilir. Yani kendisinden bekleneni özellikle yapmayarak ailesini kızdırır. Potansiyelinin elverdiği notları almaktan özellikle kaçınır.

Eğitim anonim bir ortaklığa benzetilebilir. Okul, şirkete sonradan katılan bir ortaktır. Yeni ortağın amacı; her biri farklı özelliklere sahip olan üyelerini, farklılıklarını koruyup geliştirerek yaşama hazırlamaktır.

Okulda öğretmen rehberdir. Öğrenci gerçekten isterse, öğretmenin rehberliğinden yararlanır. Asıl olan bireysel öğrenmedir. Bireysel öğrenmenin etkinliği ise, ortaklıkta en önemli üye olan ailenin yaşam şekli, düşünce biçimi ve dünya görüşüne bağlıdır.

Çocuklarını kendi istedikleri bir okula gönderen anne babaların içine düştükleri en büyük yanılgılardan biriside evlatlarının eğitim ve gelişim problemlerinin okulda hallolacağını

sanmalarındır. Bilhassa ergenlik psikolojisini yaşayan çocuklarımızın gelişimlerinin çok iyi takip edilmesi gerekmektedir.

Çocuklarımıza başarının kapılarını açmamızda, aşağıda özetle verdiğimiz hususların yararlı olacağını düşünüyoruz:

- Çocuklarımıza onları sevdiğimizi söz ve davranışlarımızla hissettirmeliyiz.
- Çocuklarımız arasında ayırım yapmamalı ve başkalarıyla kıyaslamamalıyız.
- Tutum ve davranışlarımızda tutarlı, onlarla konuşurken kendimiz olmalıyız.
- Çocuğumuzun sağlık durumu ile yakından ilgilenmeliyiz. Sağlık problemleri, ilgisini ve dikkatini dağıtarak başarısını engeller.
- Onlara bizimle olan iletişim kapılarını açarak dost olmaya çalışmalıyız. Güvenlerini kazandığımız takdirde onları daha iyi tanıma imkanını yakalayabiliriz.
- Çocuklarımızdan istediğimiz güzel davranışlar için, bol bol öğüt vermek yerine önce kendimiz örnek olmalıyız.
- Aile ve evle ilgili konularda, onların görüş ve düşüncelerini almalıyız. Bu yaklaşımlarla, büyüdükleri hissini vererek daha olgun davranışlar gözleyebiliriz.
- Biz eskiden diye başlayan cümleleri sık kullanmamalıyız. Kullanıyorsak bile onlara öğüt verir tarzda değil, yaşadığımız anlarımızdan bahsediyormuş havasında konuşmalıyız.
- Başarı yolunda emin adımlarla ilerlemelerinde en önemli faktörlerden biriside “model” seçimidir. Çocuklarımızın başarılı insanları modellemelerini sağlamalıyız.
- Hayata ve olaylara pozitif bakmak mutluluğun en önemli faktörlerindedir. Bizler hayata ve olaylara pozitif düşüncelerle bakar ve yaşarsak onlar da karamsar bakış açılarından kurtulacaklar ve daha mutlu olacaklardır.
- Eğer çocuğumuzu eleştireceksek onun olumlu bir yönünü gözeterek yapmalıyız.
- Okul idaresi ve öğretmenleri ile sık sık görüşerek başarı ve devam durumlarını yakından izlemeliyiz.
- Çocuğumuzun iyi notlar almalarının yanında zayıf almasının da normal olduğunu kabul etmeliyiz. Başarılı olabilmesi için ona destek olmalıyız.
- Çocuğumuz, bizlere ergenlik psikolojisinden kaynaklanan sebeplerden dolayı olumsuz tavırlar ve davranışlar gösterebilir. Onların olumsuz davranışları karşısında bizler, esnek, olmalıyız. Olumlu ve sevgiyle yaklaşarsak onları daha çabuk kazanabiliriz.
- Soru sordukları ya da bir şey danıştıkları zaman, çok acil işlerimiz dahi olsa mutlaka açıklama yapmalıyız.
- Ev ortamında veya başkalarının yanında onlara söz hakkı vererek, görüş, düşünce, eleştiri ve önerilerini almalıyız.
- Evde yaşına uygun sorumluluklar vererek ona büyüdüğünü ve kendi başına bir şeyler yapabileceğini hissettirmeliyiz.
- Arkadaşlarının ve başkalarının yanında, aşağılayıcı, onurunu incitecek söz, davranış ve hareketlerden kaçınmalıyız.
- Yap – yapma türünden telkin cümlelerini sık sık kullanmaktan kaçınmalıyız.
- Ben her şeyi senin içi yapıyorum cümlelerini sık sık kullanmamalıyız.
- Kişisel becerilerini geliştirebilmeleri yönünde onlara destek olmalıyız.
- Özgüven, kişilik gelişiminde en önemli faktördür. Özgüvenlerini geliştirecek faaliyetlere, kurslara katılmalarını desteklemeli ve teşvik etmeliyiz.
- Çocuklarımız, bizlerin fazla önemsemediği hususlardan dolayı bazı sorunlar yaşayabilirler. Çocuğumuzun hareket, tavır ve davranışlarında küçükte olsa farklılıklar gözlemlediğimizde ilgilendiğimizi aşırı belli etmeden olumlu yaklaşımlarla sorunu öğrenmeye ve çözümünü bulma yoluna gitmeliyiz.
- Eğer çocuklarımızı yaşadıkları sorunlarıyla baş başa bırakır ve ilgimizi sunamazsak, asla geri dönemeyeceğimiz hataların kapısını açmış oluruz. Çocuk ebeveyniyle ve çevresiyle iletişim kuramayacağını anlayınca, alkol, uyuşturucu gibi bağımlılık yapan zararlı alışkanlıklara yönelebilirler.

Çocuklarımızın istediğimiz başarıyı göstermesi, bizim onlara hazırladığımız ortama bağlıdır. Onların ders çalıştığı zamanlarda yüksek sesle Tv. izlemek, radyo dinlemek ve konuşmakla ilgisini dağıtmış oluruz. Daha önemlisi onlara huzurlu, mutlu bir aile ortamı hazırlamalıyız. Evdeki huzursuzluk başarının en önemli etkenidir.

Çocuklarımızın bizimle olan iletişim kapılarını asla kapatmamalıyız. Farkında olmadan takınacağımız olumsuz tavır ve davranışlar, etki tepki prensibinde olduğu gibi olumsuz tavır ve davranışlar doğuracaktır. Çocuklarımızla birlikte sağlıklı, mutlu ortamlarda, aydınlık yarınlara doğru el ele...

TED Bursa Koleji Veli Bülteni 2013/2014 - SAYI: 29